

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20.07.2016, sp. zn. 7 Tdo 959/2016, ECLI:CZ:NS:2016:7.TDO.959.2016.1

Číslo: 17/2017

Právní věta: Jestliže pachatel nalezl střelnou zbraň, poté ji ošetřil a uložil ve svém obydlí nebo na jiném místě, aniž by splnil povinnost neprodleně oznámit nález zbraně nejbližšímu příslušníkovi policie nebo útvaru policie nebo obecnímu úřadu podle § 68 odst. 2 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů, lze z toho dovodit, že jednal v úmyslu opatřit si střelnou zbraň a že za splnění dalších zákonných podmínek naplnil znaky přečinu nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 1 tr. zákoníku. Splnění povinnosti neprodleně oznámit nález střelné zbraně sice není vymezeno konkrétní lhůtou, ale vyžaduje, aby tak nálezce učinil co nejdříve po nálezu střelné zbraně, jakmile to je možné vzhledem k okolnostem případu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 20.07.2016

Spisová značka: 7 Tdo 959/2016

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Nedovolené ozbrojování

Předpisy: § 279 odst. 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného M. Ř. proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 1. 2015, sp. zn. 7 To 233/2014, jako odvolacího soudu v trestní věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 5 T 140/2013.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. 5 T 140/2013, byl obviněný M. Ř. uznán vinným přečinem nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 3 písm. b) tr. zákoníku a odsouzen podle § 279 odst. 3 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody na jeden rok s tím, že výkon trestu odnětí svobody byl podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen a zkušební doba byla podle § 82 odst. 1 tr. zákoníku stanovena na tři roky, a dále podle § 70 odst. 1 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku k trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty postihujícímu tři střelné zbraně specifikované ve výroku o trestu.

2. Odvolání obviněného podané proti výroku o vině a trestu bylo usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 1. 2015, sp. zn. 7 To 233/2014, podle § 256 tr. ř. zamítnuto.

3. Výrok o trestu byl posléze zrušen podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 11. 2015, sp. zn. 7 To 308/2015, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 3 T 86/2013 v rámci uložení souhrnného trestu.

4. Jako přečin nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 3 písm. b) tr. zákoníku byl posouzen skutek, který podle zjištění Okresního soudu v Litoměřicích spočíval v podstatě v tom, že obviněný si v přesně nezjištěné době a přesně nezjištěným způsobem opatřil a do 8:00 hod. dne 10. 9. 2012 v rozporu se zákonem č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o zbraních“), přechovával v rodinném domě v obci V., N. P., okr. L., plně funkční a střelby schopné střelné zbraně specifikované ve výroku o vině.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

5. Obviněný podal prostřednictvím obhájce v zákonné lhůtě dovolání proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 1. 2015, sp. zn. 7 To 233/2014. Výrok o zamítnutí odvolání napadl s odkazem na důvody dovolání uvedené v § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. Vytkl, že „jeho jednání, které bylo popsáno v obžalobě, nenaplnuje znaky přečinu nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 3 písm. b) tr. zákoníku“. Namítl, že zbraně našel na půdě domu svých rodičů v pátek dne 7. 9. 2012, označil je za rodinné dědictví a dodal, že měl úmysl nejbližšího pracovního dne, tj. v pondělí dne 10. 9. 2012, oznámit příslušnému útvaru policie nabytí vlastnictví zbraní a zároveň je předložit. Uvedl, že tuto povinnost nemohl splnit, protože dne 10. 9. 2012 byla v jeho domě provedena domovní prohlídka, při které byly zbraně objeveny. Zdůraznil, že lhůta ke splnění povinnosti, kterou chtěl splnit, neuplynula, a z toho vyvozoval, že jeho jednání nemohlo být posouzeno jako trestný čin. V souvislosti s tím, že soudy neakceptovaly jím prezentovanou verzi nabytí zbraní, poukázal na to, že soudy neprovedly důkazy, které navrhoval a kterými mohla být jeho verze potvrzena. Obviněný se dovoláním domáhal toho, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a aby přikázal Krajskému soudu v Ústí nad Labem věc v potřebném rozsahu znovu projednat a rozhodnout.

6. Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství ve vyjádření označil námitky obviněného ve vztahu k právnímu posouzení skutku za zjevně neopodstatněné a navrhl, aby dovolání bylo podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítnuto. Vyjádření bylo předloženo obhájci obviněného k případné replice, ale obhájce na něj nereagoval.

III.

Přípustnost dovolání

7. Nejvyšší soud jako soud dovolací zjistil, že dovolání je podle § 265a tr. ř. přípustné, že je podala včas oprávněná osoba a že splňuje náležitosti obsahu dovolání ve smyslu § 265f odst. 1 tr. ř.

IV.

Důvodnost dovolání

8. Nejvyšší soud shledal, že dovolání bylo zčásti podáno z jiného důvodu, než je uveden v § 265b tr. ř., a že pokud se opírá o námitky, které lze považovat za dovolací důvody, je zjevně neopodstatněné.

9. Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení.

10. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 tr. ř. byl v dané věci uplatnitelný ve variantě, podle které lze

dovolání podat, jestliže bylo rozhodnuto o zamítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku, přestože byl v řízení předcházejícím takovému rozhodnutí dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až k).

11. „Nesprávné právní posouzení skutku“ znamená, že na skutek bylo vadně aplikováno hmotné právo. Jestliže dovolání směřuje proti odsuzujícímu rozhodnutí, pak dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. odpovídají pouze takové námitky, v nichž se tvrdí, že skutkový stav, který zjistily soudy prvního a druhého stupně, nevykazuje znaky trestného činu, jímž byl obviněný uznán vinným. Významné je, že předmětem právního posouzení je skutek, tak jak ho zjistily soudy, a nikoli jak ho prezentuje či jak se jeho zjištění dožaduje dovolatel. Pokud je dovolacím důvodem „jiné nesprávné hmotněprávní posouzení“, tj. jiné, než je právní posouzení skutku, jedná se rovněž o aplikaci norem hmotného práva na skutkové okolnosti zjištěné soudy.

12. Těmto zásadám odpovídá podané dovolání v části, v níž obviněný namítl, že „jeho jednání, které bylo popsáno v obžalobě, nenaplnjuje znaky přečinu nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 3 písm. b) tr. zákoníku“. Vzhledem k tomu, že popis skutku uvedený v obžalobě odpovídá tomu, jak skutkový stav posléze zjistil Okresní soud v Litoměřicích, lze mít za to, že obviněný měl na mysli popis skutku uvedený ve výroku rozsudku. Obviněný formuloval citovanou námitku jen obecně a bez jakékoli bližší konkretizace v tom smyslu, který nebo které ze zákonných znaků přečinu nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 3 písm. b) tr. zákoníku nebyly podle jeho názoru naplněny skutkem popsaným ve výroku o vině. Za tohoto stavu neměl Nejvyšší soud jinou možnost, jak se s uvedenou námitkou vypořádat, než také jen obecně konstatovat, že skutkem uvedeným ve výroku o vině byly zákonné znaky zmíněného přečinu naplněny. Přečinu nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 3 písm. b) tr. zákoníku se dopustí mimo jiné ten, kdo bez povolení sobě opatřuje zbraně. Naplnění těchto zákonných znaků skutkem uvedeným ve výroku o vině je zřejmé a bylo náležitě vysvětleno v odůvodnění rozsudku i napadeného usnesení.

13. Těžištěm dovolání byly námitky, které se odvíjely od obhajoby obviněného založené na tvrzení, že zbraně našel na půdě domu svých rodičů za jejich nepřítomnosti v domě a že hodlal zbraně nejbližší pracovní den ohlásit a nechat registrovat. Zároveň obviněný namítl, že zbraně byly rodinným dědictvím, takže se na ně nevztahovalo ustanovení o nálezů zbraní (§ 68 odst. 2 zákona o zbraních), nýbrž ustanovení o registraci zbraní nabytých do vlastnictví (§ 42 odst. 1 zákona o zbraních). Obviněný se tím snažil prosadit jinou verzi skutkového stavu oproti tomu, jak ho zjistily soudy, a dosáhnout tak změny ve skutkových zjištěních soudů, které jeho obhajobu považovaly za nevěrohodnou a vyvrácenou provedenými důkazy. To se promítlo do té části výroku o vině, v níž je uvedeno, že obviněný si zbraně opatřil „v přesně nezjištěné době a přesně nezjištěným způsobem“, míněno ovšem nikoli dne 7. 9. 2012 nalezáním na půdě domu rodičů. Skutkové námitky nejsou dovolacím důvodem, Nejvyšší soud k nim nepřihlíží a do skutkových zjištění soudů prvního a druhého stupně nezasahuje, ledaže by skutková zjištění soudů byla v tak extrémním rozporu s důkazy, že by tím bylo dotčeno ústavně garantované základní právo obviněného na spravedlivý proces. O nic takového se v posuzované věci nejedná.

14. Pro závěr, že je nepravdivá verze, podle které obviněný našel zbraně na půdě domu rodičů v pátek dne 7. 9. 2012 a že chtěl zbraně ohlásit a nechat registrovat na policii v pondělí dne 10. 9. 2012, měly soudy odpovídající podklad ve zjištěních týkajících se situace na místě údajného nálezů zbraní, způsobu jejich uložení v domě obviněného a okolností domovní prohlídky, při které byly zbraně nalezeny. Podle obviněného všechny zbraně byly zabaleny v hadru s tím, že tento balík se nacházel v domě rodičů v obci N. na podlaze půdy v místě, které obviněný označil. Soudy však z pořízené detailní fotodokumentace zjistily, že nános prachu na tomto místě je shodný s nánosem prachu v okolí a že je tedy vyloučeno, aby v označeném místě dlouhodobě ležel nějaký předmět. Zbraně byly objeveny při domovní prohlídce provedené v domě obviněného v obci V., přičemž vojenská opakovací puška německé výroby Mauser (bod 1 výroku o vině) byla uložena v trezoru,

vojenská opakovací puška sovětské výroby Mosin (bod 2 výroku o vině) byla zavěšena na zdi poblíž krbu mezi jinými zbraněmi a jednoranná střelná zbraň, tzv. střílející tužka, bez uvedení výrobce (bod 3 výroku o vině) se nacházela ve skříni na oblečení zavěšená na vnitřní straně dveří mezi pouzdry na nože. Z tohoto způsobu uložení zbraní je evidentní, že sotva mohlo jít o zbraně připravené k tomu, aby byly ohlášeny a předloženy policii. Pokud by obviněný měl takový záměr, dalo by se logicky očekávat, že policii zbraně předloží ve stavu, v němž je našel. Podle obviněného zbraně měly být na půdě netknuté řadu let, avšak u něho byly při domovní prohlídce nalezeny ve stavu, který tomu rozhodně neodpovídal, neboť podle odborného vyjádření z oboru balistiky byly ošetřené a nakonzervované. Evidentně se tak nejednalo o zbraně, které by bez údržby roky ležely na půdě. Nikde se nenacházel ani hadr, ve kterém měly být zbraně podle obviněného v době nálezu zabaleny. Vše tedy svědčí o tom, že obviněný nemohl předložit zbraně policii ve stavu odpovídajícím tvrzenému nálezu a že neměl úmysl zbraně ohlásit a nechat registrovat. To ostatně nakonec potvrzuje i jeho vystupování při domovní prohlídce provedené právě v pondělí dne 10. 9. 2012 od 8:00 hod., neboť se policistům provádějícím domovní prohlídku vůbec nezmínil o tom, že má u sebe zbraně, které předchozí pátek našel v domě rodičů. Domovní prohlídka sice sledovala jiný účel než pátrání po zbraních (policie hledala předměty jiné povahy, které byly předtím odcizeny na zámku v N., a v tomto ohledu měla domovní prohlídka negativní výsledek), avšak přítomnost policistů v domě obviněnému umožňovala snadno uskutečnit namítaný záměr ohlásit záležitost se zbraněmi, pokud by takový záměr skutečně měl.

15. Skutková zjištění soudů ohledně toho, jak si obviněný zbraně opatřil, jsou výsledkem logicky přijatelného hodnocení důkazů a vyplývají z dostatečného rozsahu dokazování. Lze souhlasit s tím, že další dokazování podle návrhů obviněného soudy pro nadbytečnost neprovedly, avšak je nutno korigovat zdůvodnění Krajského soudu v Ústí nad Labem, který na adresu návrhu obviněného na doplnění důkazů o výslech jeho rodičů a uklízečky v napadeném usnesení uvedl, že „vzhledem k jejich poměru k osobě obviněného si lze stěží představit, že by vypovídali v jeho neprospěch“. Nepatřičnost takového zdůvodnění vyplývá z toho, že Krajský soud v Ústí nad Labem tím dal najevo, že výpovědi navrhovaných svědků, pokud by potvrdili obhajobu obviněného, považuje za nevěrohodné. Tímto vyjádřením Krajský soud v Ústí nad Labem ve skutečnosti hodnotil důkazy, aniž je provedl. Obviněný chtěl navrhovanými důkazy prokázat svou verzi nabytí zbraní. Nadbytečnost takového dokazování vyplývá z toho, že i kdyby bylo zjištěno, že obviněný našel zbraně na půdě domu svých rodičů, jeho další nakládání se zbraněmi bylo jedním, jímž „bez povolení sobě opatroval zbraně“ ve smyslu znaků přečinu nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 3 písm. b) tr. zákoníku.

16. Obviněný jako držitel zbrojního průkazu znal zákon o zbraních, který upravuje mimo jiné postup při nálezu zbraně. V posuzovaném případě všechny tři zbraně byly zbraněmi kategorie A (tzv. střílející tužka mohla být případně zbraní kategorie B). Podle § 68 odst. 2 zákona o zbraních každý, kdo nalezne zbraň kategorie A, B nebo C, je povinen neprodleně oznámit jejich nálezhlost nejblíže příslušníku policie nebo útvaru policie anebo orgánu místní samosprávy, který toto oznámení předá nejblíže útvaru policie, přičemž o oznámení vydá ten, kdo jej přijal, potvrzení. Z citovaného ustanovení jasně vyplývá povinnost oznámit nálezhlost zbraně, a nikoli povinnost zbraň někam dopravovat, předkládat, odevzdávat či s ní jinak manipulovat, byť by to mělo směřovat k tomu, aby se dostala do dispozice policie. Podle § 68 odst. 3 zákona o zbraních útvar policie, jemuž byl podle § 68 odst. 2 tohoto zákona oznámen nálezhlost zbraně, uloží nalezenou zbraň a zabezpečí její úschovu po dobu 6 měsíců od uložení. Uvedená konstrukce vyjadřuje zásadu, že policii má být oznámen nálezhlost zbraně a policie provede další opatření. Pokud § 68 odst. 2 zákona o zbraních stanoví povinnost oznámit nálezhlost zbraně „neprodleně“, pak to nelze vykládat jinak, než že tuto povinnost je třeba splnit co nejdříve po nálezu zbraně, jakmile to je možné vzhledem k okolnostem případu. Zjevná časová naléhavost oznámení nálezhlost zbraně je zřejmá i z toho, že bez ohledu na otázku věcné, místní či funkční příslušnosti je třeba nálezhlost oznámit nejblíže příslušníku policie nebo útvaru policie, anebo

orgánu místní samosprávy. Nepřichází tedy v úvahu, aby pojem „neprodleně“ uvedený v § 68 odst. 2 zákona o zbraních byl vykládán způsobem, který v dovolání prezentoval obviněný a který spočíval v určení nějaké lhůty vymezené počtem dnů, navíc s odkazem na občanský zákoník jako právní předpis upravující zcela jiné vztahy. Povinnost uvedenou v § 68 odst. 2 zákona o zbraních obviněný nesplnil, ačkoli za jím tvrzených okolností nic nebránilo tomu, aby nález ihned oznámil policii např. telefonicky. Obviněný tvrdil, že nález zbraní telefonicky konzultoval s otcem, takže je jasné, že bez obtíží mohl touto cestou oznámit nález policii, jejíž útvary pracují a přijímají oznámení občanů nepřetržitě. Obviněný neoznámil nález, vzal zbraně z místa tvrzeného nálezu, odvezl je do svého bydliště v jiné obci, ošetřil je, uložil je ve svém domě na různá místa a nijak se o nich nezmínil policistům, kteří se k němu dostavili za účelem provedení domovní prohlídky. Byť šlo o domovní prohlídku ve zcela jiné záležitosti, přítomnost policistů umožňovala obviněnému oznámit nález „nejbližšímu příslušníkovi policie“ (§ 68 odst. 2 zákona o zbraních). Je tedy evidentní, že i kdyby byla prokázána verze nálezu zbraní na půdě domu rodičů, obviněný svou následnou manipulací se zbraněmi naplnil znaky přečinu nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 3 písm. b) tr. zákoníku, neboť neoznámeným nálezem si bez povolení zbraně opatřil.

17. Verzi, podle které zbraně nalezl na půdě domu rodičů, obviněný spojoval s interpretací založenou na názoru, že zbraně nabyly do vlastnictví z titulu dědění a že bylo namístě postupovat podle § 42 odst. 1 zákona o zbraních. Podle tohoto ustanovení fyzická nebo právnická osoba, která nabyde vlastnictví ke zbraní kategorie A, B nebo C, je povinna tuto skutečnost oznámit na předepsaném tiskopise, jehož vzor stanoví prováděcí právní předpis, příslušnému útvaru policie do 10 pracovních dnů ode dne nabytí vlastnictví a současně předložit zbraň, přičemž v případě nabytí vlastnictví zbraně děděním počíná běh lhůty k ohlášení dnem, kdy rozhodnutí soudu o dědictví nabylo právní moci. V posuzovaném případě se nejednalo o to, že by obviněný děděním nabyly vlastnictví k nalezeným zbraním. Především tu není o dědictví žádné rozhodnutí soudu, které by se týkalo nalezených zbraní. Okolnosti nálezu byly nejasné z toho hlediska, kdo zbraně na místě zanechal, jak dlouho se tam nacházely apod., takže nelze identifikovat zůstavitele, a tím pádem ani dědice. Jasno do věci nevnáší tvrzení obviněného o „rodinném dědictví“, neboť pokud by zbraně původně byly vlastnictvím některého z předků rodiny, pak by obviněného v zákonné dědické linii předcházel některý z jeho rodičů. Očividně se tedy nejednalo o případ, že by obviněný nabyly vlastnictví ke zbraním děděním. Pokud by měla být pravdivá verze obviněného o nálezu zbraní na půdě domu rodičů, vztahovalo se na tuto verzi § 68 odst. 2 zákona o zbraních s důsledky, které byly vyloženy v předcházející části tohoto usnesení Nejvyššího soudu.

18. Další dokazování podle návrhů obviněného bylo nadbytečné, protože i kdyby se nakonec prokázala obviněným tvrzená verze o nálezu zbraní na půdě domu rodičů, nijak by se to nedotklo správnosti výroku o vině. Tím, že soudy neprovedly navržené důkazy a že vybudovaly výrok o vině na podkladě těch důkazů, které byly provedeny, nebylo porušeno ústavně zaručené základní právo obviněného na spravedlivé řízení.

19. Výrok o vině obviněného přečinem nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 3 písm. b) tr. zákoníku je v souladu se zákonem. Rozsudek Okresního soudu v Litoměřicích není rozhodnutím, které by spočívalo na nesprávném právním posouzení skutku ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, jímž byl výrok o vině obviněného ponechán nedotčen a jímž bylo odvolání obviněného zamítnuto, není rozhodnutím, které by bylo vadné ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř.

20. Nejvyšší soud proto zjevně neopodstatněné dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.